

**ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

**Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення
кваліфікації та доуніверситетської підготовки**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. першого проректора

Валентина СІЛІЧ-БАЛГАБАСВА

« 22 »

2024 р.

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації

**«Надання послуг внутрішньо переміщеним особам похилого віку,
особам з інвалідністю, надання соціальних послуг стаціонарного
догляду, підтриманого проживання»**

Дніпро 2024

Програма ухвалена :

на засіданні Вченої ради факультету медичних технологій, діагностики та реабілітації

від «21» жовтня 2024 р., протокол №2

Голова Вченої ради ФМТДР Ольга ВОРОНКОВА

Програма затверджена:

на засіданні Науково-методичної ради Навчально-методичного центру післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доунверситетської підготовки

від «22» жовтня 2024 р., протокол №3

Голова НМР НМЦ ПДО ПК ДП Ольга ПРИХОДЬКО

Профіль програми

1. Загальна інформація	
Назва програми	«Надання послуг внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю, надання соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання»
Шифр програми	СР/2024/1
Форма навчання	дистанційна (в синхронному та/або асинхронному режимі)
Цільова група	спеціалісти, працівники закладів системи соціального захисту
Передумови навчання за програмою	-
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	-
Найменування партнера (партнерів) програми	-
Обсяг програми	90 годин, 3 кредитів ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	впродовж трьох тижнів
Мова викладання	українська
Напрямок підвищення кваліфікації	надання соціальних послуг
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання; комунікації та взаємодія;
Укладачі програми	Приходько Ольга Миколаївна, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного управління та землеустрою, директор Навчально-методичного центру післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ; Кримчак Людмила Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної роботи та управління соціальними процесами ДНУ
2. Загальна мета	
Метою програми є покращення рівня кваліфікації працівників соціальної сфери у наданні професійних послуг підтриманого проживання, догляду та соціальної адаптації для внутрішньо переміщених осіб похилого віку та осіб з інвалідністю за принципом “гроші ходять за людиною”. Програма спрямована на розвиток спеціалізованих компетентностей, що забезпечують ефективне надання соціальних послуг в умовах стаціонарного догляду та підтриманого проживання, враховуючи індивідуальні потреби кожної особи.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
Знання	- оволодіння законодавчими та нормативними вимогами у сфері соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб похилого віку та осіб з інвалідністю; - розуміння специфіки роботи в умовах стаціонарного догляду та підтриманого проживання.

Уміння	<ul style="list-style-type: none"> - розробка індивідуальних планів підтримки, адаптованих до фізичних, психологічних та емоційних потреб підопічних; - забезпечення безпечного, комфортного та автономного проживання підопічних; - комунікація з підопічними з урахуванням їхніх психологічних потреб, забезпечення емоційної підтримки та залучення до соціальних активностей.
Навички	<ul style="list-style-type: none"> - оцінка фізичного та психічного стану підопічних; - використання інклюзивних підходів у роботі з особами різних культурних, соціальних та вікових груп; - навички швидкого реагування в надзвичайних ситуаціях, що можуть виникати в умовах стаціонарного догляду.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Лекції	
Практичні завдання, кейси	
Тематичні дискусії	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	Microsoft Teams; Zoom посилання для доступу до навчальних конференцій надається під час реєстрації
Назва дистанційного етапу/модуля	-
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Проходження дистанційного навчання (онлайн лекції) -60 % Опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів -20 % Підсумковий контроль результатів навчання -20% Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником програми не менше ніж 75 % за системою оцінювання ЄКТС, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання.
Форма підсумкового контролю	комп'ютерне тестування

Структура програми

(дистанційна форма навчання)

№ з/п	Назва тем	Кількість годин			Всього годин
		лекції	практичні заняття	самостворення роботи	
1.	Духовні аспекти соціальної роботи з людьми похилого віку та літніми людьми	2	2	8	12
2.	Реалізація експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом "гроші ходять за людиною"	2	-	4	6
3.	Використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною»	2	2	8	12
4.	Вітчизняний і міжнародний досвід надання соціальної послуги підтриманого проживання	2	2	8	12
5.	Особливості вищих психічних функцій у людей літнього віку	2	2	8	12
6.	Розлади відчуття та сприйняття в літньому віці	2	2	8	12
7.	Емоції та депресивні розлади в літньому віці	2	-	8	10
8.	Стрес та запобігання професійному вигоранню фахівців із соціальної роботи	2	2	8	12
	Підсумкове тестування		2		2
	Всього	16	14	60	90

Зміст програми

Тема 1. Духовні аспекти соціальної роботи з людьми похилого віку та літніми людьми

Значення духовності в житті людей похилого віку. Роль релігійних переконань та традицій. Духовність як психологічна підтримка. Етичні аспекти духовної підтримки. Практичні методи для підтримки духовності.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 2. Реалізація експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом "гроші ходять за людиною"

Принцип "гроші ходять за людиною". Цілі та завдання експериментального проекту. Організація стаціонарного догляду та підтриманого проживання. Фінансування та розподіл коштів. Оцінка ефективності проекту. Перспективи масштабування та впровадження на постійній основі.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 3. Використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною»

Фінансовий механізм реалізації принципу "гроші ходять за людиною". Джерела фінансування проекту. Цільове використання коштів. Процедури та критерії відбору отримувачів фінансування. Контроль і прозорість у використанні коштів. Ризики та запобіжні заходи.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 4. Вітчизняний і міжнародний досвід надання соціальної послуги підтриманого проживання

Концепція підтриманого проживання. Вітчизняний досвід надання послуги підтриманого проживання. Міжнародні моделі підтриманого проживання. Особливості організації підтриманого проживання в різних умовах. Ефективність та оцінка результатів послуги підтриманого проживання. Перспективи адаптації міжнародного досвіду в Україні.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 5. Особливості вищих психічних функцій у людей літнього віку

Загальні зміни у психіці людей літнього віку. Пам'ять у літньому віці. Мислення та когнітивні функції. Психічне здоров'я та його підтримка. Профілактика порушень вищих психічних функцій.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 6. Розлади відчуття та сприйняття в літньому віці

Фізіологічні зміни відчуттів у літньому віці. Порушення зору та їхній вплив на сприйняття. Порушення слуху, зміни у відчутті смаку та нюху. Вплив сенсорних розладів на психічний стан. Методи корекції та компенсації сенсорних розладів.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 7. Емоції та депресивні розлади в літньому віці

Емоційна сфера людей літнього віку . Причини емоційних змін у літньому віці. Особливості депресивних розладів у людей похилого віку. Вплив депресії на загальний стан здоров'я. Методи діагностики депресивних розладів у літніх людей. Профілактика депресивних розладів.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Тема 8. Стрес та запобігання професійному вигоранню фахівців із соціальної роботи

Поняття стресу та його вплив на фахівців із соціальної роботи. Типи стресу та їхні наслідки для фахівців із соціальної роботи. Професійне вигорання (burnout) у фахівців із соціальної роботи. Методи подолання стресу для фахівців із соціальної роботи. Роль організаційної культури в попередженні стресу та вигорання. Розвиток самосвідомості та стресостійкості у фахівців із соціальної роботи.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми : лекції, практичні завдання, тематичні дискусії з використанням інтерактивних додатків, онлайн-платформ та кейсів.

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів за дистанційною формою навчання здійснюється за такими критеріями:

відвідування занять -20 % від загальної кількості балів.

участь у тематичних дискусіях під час занять – 40% (по кожній темі -10%)

опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів -20 % від загальної кількості балів. Оцінка опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів може варіюватися в залежності від конкретного контексту, але не більше 5% за кожен тему програми.

підсумковий контроль результатів навчання –20% від загальної кількості балів. Передбачає тестування і включає питання, що стосуються розділів програми, які були розглянуті під час занять.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником програми не менше ніж 75 % за системою оцінювання ЄКТС, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання.

Література, інформаційні ресурси, для самостійного опрацювання

1. Соціальна робота з людьми похилого віку: навч. по - сіб./Іванова І.Б. — К.: Університет «Україна», 2023. — 220 с
Режим доступу :
https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/ivanova_i_b_socialna_robota_z_ludmi_pohi_logo_viku.pdf

2. Огляд підходів до залучення людей поважного віку до ухвалення рішень: досвід для України, 2024. Режим доступу : <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-pidkhdiv-do-zaluchennya-lyudey-povazhnoho-viku-doukhvalennya>
3. Лук'янова Л. Концепція успішного старіння: перспективи її поширення в Україні. 2024. Режим доступу : <https://zolotyjwik.info/biblioteka/materialy-ii-konferentsii/27-kontsepsiya-uspishnoho-starinnya-perspektyvy-yiyiposhyrennya-v-ukrayini.html>
4. Мацкевіч, Ю.(2024). Соціальна робота з людьми похилого віку в умовах глобального старіння. Ввічливість. Humanitas, 3, 84–92,
Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.3.12>
5. Наказ України «Про затвердження граничної вартості соціальних послуг, передбачених у межах експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною» »
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1357-24#Text>